

Waar een Willen is, is een weg...

STADSPARTIJ

AKTIE & VERNIEUWING

- Organisatie Dialectdag voor scholen
- Ouderen project in samenwerking met G.M.D.
- Organisatie diverse activiteiten voor ouderen
- Bijna 25 jaar lid oranjevereniging
- Bijzondere interesse voor alles wat Geleen betreft

LIJST 3
Kandidaat 11

Bertha Paulissen-Willen

Bertha krijgt uit handen van burgemeester Lurvink een beeldje uitgereikt als eerbetoon tijdens het laatste LVK in Geleen in 1997.

CDA-fractie v.l.n.r. J. Voots, S. Helgers, J. Nelissen, Bertha Paulissen-Willen, W. Leentjens.

Bertha Paulissen-Willen heeft veel betekend voor de culturele groei en bloei van Geleen, vooral in de jaren zeventig en tachtig; dat mag niet vergeten worden. Zij was een initiatiefrijke vrouw met een sterke fysieke en verbale aanwezigheid. Haar grote verenigingshart had zij niet van een vreemde; haar vader Jan (Sjeng) Willen was een bekende sociaal bewogen mijnwerker, naar wie in Oud-Geleen een straat is genoemd. Datzelfde lot is wellicht in de nabije toekomst ook voor Bertha weggelegd.

Info

Deze rubriek wordt samengesteld in samenwerking tussen het Stadsarchief Sittard-Geleen en de historische verenigingen en stichtingen in de regio. Voor informatie over deze rubriek of bij andere historische vragen over Sittard-Geleen of de regio: neem contact op met info.stadsarchief@sittard-geleen.nl of 046-4778451.

Zie ook: www.stadsarchief-sittard-geleen.nl voor onder andere vele duizenden historische foto's van uw streek!

Bertha heeft aan de wieg gestaan van het Limburgs Vastelaovesleedjes Konkoeer (LVK) en de Heemkundevereniging Geleen. Vooral het LVK is uitgegroeid tot een geweldig en groots evenement. Het stichtingsbestuur van het LVK heeft dit jaar de organisatie van de finale toegevoegd aan Geleen. De LVK-finale vindt op 6 februari plaats in Laco Glanerbrook. Het evenement wordt georganiseerd door de Sjtadsvastelaovesvereniging De Flaarisse uit Geleen in samenwerking met de Sociëteit Awt Prinse Flaarisse (SAP). Bijzonderheid is, dat dit het 33e konkoeer is, in carnavalsbegrippen een jubileumjaar, en nu terugkeert naar zijn bakermat, de plaats waar het ooit begon. Een goede reden om Bertha eens nader te belichten. Zonder de pretentie te hebben om een complete opsomming te geven van al haar activiteiten en verdiensten, willen wij u een indruk geven van het leven van Bertha Paulissen-Willen.

Wie was Bertha?

Bertha werd geboren op 27 september 1922 als een telg uit een echte Geleense familie. Het was een groot gezin; haar ouders kregen in totaal twaalf kinderen. Ze woonden en

groeiden op in de Beekhovestraat. Net als ieder ander jong meisje uit Oud-Geleen doorliep Bertha de kleuterschool bij de zusters in de Leursstraat en de (lagere) Mariaschool in de Eindstraat. Na enkele jaren op de MULO in de Geenstraat gezeten te hebben verliet ze de school om thuis haar zieke moeder te helpen bij het huishouden.

Vanaf 1940 zette Bertha voorzichtig haar eerste stappen in de Limburgse poëzie. Ze begon gedichten in het dialect te schrijven en dat ging haar heel goed af. In het begin waren de gedichten veelal opgedragen aan jarigen en jubilarissen. Later ontstonden ook gedichten met een wereldser karakter, zoals 't waer; de blaar; 't laeve; de vrouw. Maar ook dichtte ze in het dialect over dialect.

In 1951 trouwde Bertha in Geleen met Ben Paulissen, die op de Danikermolen woonde. Samen begonnen ze een Végé kruidenierswinkel aan de Pieterstraat in Oud-Geleen. Vanwege de gebrekkige gezondheid van Ben konden ze dat op een gegeven moment niet meer bolwerken en werd de zaak overgedaan. Bertha ging in het Geleense Sint-Barbaraziekenhuis werken. Dialecttoneel was

een van haar passies; ze deed aan veel uitvoeringen mee bij "De Kleine Amateur". Hier speelde ze samen met bekende acteurs als Max de Bruin en Hub Frenken. Het dialect boeide haar en ze vond dat dit niet verloren mocht gaan. Ze stoorde zich vooral aan de carnavalsvervuiling van "boven de Moerdijk". Om dit tegen te gaan gaf ze een boekje uit met vele teksten van Limburgse carnavalsliedjes. Een ander middel om de kwaliteit van het Limburgse lied te bevorderen was het uitschrijven van een wedstrijd. Mede door Bertha's inzet werd op 18 november 1976 in Geleen het eerste LVK gehouden. Het evenement kende een moeizame start met heel wat tegenslagen, maar ze zette door. Nu, 33 jaar later is het uitgegroeid tot één van de grootste culturele evenementen in Limburg.

Politiek

In 1966 deed Bertha voor het eerst mee aan de gemeenteraadsverkiezingen in Geleen. Ze werd direct met 128 voorkeurstemmen gekozen. Ze zou nog veel stof doen opwaaien in de Geleense politieke arena, waar de beleidsmakers lang dachten dat hun macht onaantastbaar was. Een bekend incident

is de wethoudersverkiezing in 1978. Het CDA, waarvan Bertha lid was, wees terwijl zij weg was op vakantie, twee kandidaat-wethouders aan en wenste daar niet op terug te komen. Bertha kwam voor een dilemma te staan: moest ze trouw zijn aan de partij of aan zichzelf? Na rijp beraad met onder meer haar familieleden stelde Bertha zich toch kandidaat voor het wethouderschap. Dat veroorzaakte grote opschudding in de Geleense politiek. Bertha werd met 15 tegen 10 stemmen gekozen als de eerste vrouwelijke wethouder van Geleen. Het was landelijk nieuws en werd in veel landelijke en regionale kranten vermeld.

In het Eindhovens Dagblad van 18 september 1978 staat: "De eerste en pas gekozen vrouwelijke wethouder van Geleen, mevrouw B. Paulissen-Willen, is door het plaatselijke bestuur van het CDA voor twee maanden geschorst als lid van de partij. Dit omdat zij tegen de wil van de CDA-fractie een wethouderszetel heeft aanvaard". Zij werd achteraf niet geroyeerd als lid van de partij.

Bertha werd wethouder voor sport, onderwijs, cultuur en jeugdzaken, een portefeuille die haar op

het lijf geschreven was. Deze al zware taak werd echter extra bemoeilijkt doordat ze het zonder achterban moest stellen.

De sociaal-culturele organisaties waaraan Bertha verbonden was, zijn te veel om op te noemen. Ze was betrokken bij de Heemkundevereniging Geleen, de Waereldsjtadkenjer, de Ontspanningsvereniging Lichamelijk Gehandicapten, de Oranjevereniging, de Unie van Vrijwilligers en nog vele andere.

Bertha is overleden op 17 september 2002, bijna tachtig jaar oud. Een uitgebreid overzicht van het leven van deze energieke en wilskrachtige vrouw, geschreven door Jos Hulsmann en Ad Hoogenboom en verlicht met vele foto's, kunt u lezen in het nieuwde tijdschrift van de Heemkundevereniging Geleen, dat de leden binnenkort gratis in de brievenbus ontvangt.

Ad Hoogenboom
Heemkundevereniging Geleen